

Loni byl v ČR transplantován rekordní počet ledvin, upevnili jsme pozici mezi evropskou špičkou

Tisková zpráva
21.2.2023

V roce 2022 bylo v ČR transplantováno celkem 520 ledvin od zemřelých i žijících dárců. Je to historicky nejvíce od doby, co je v Česku tato statistika sledována. „Sečetl se dopad více faktorů, na kterých se pracuje roky. V Evropě patříme mezi 43 sledovanými zeměmi mezi nejlepší a i rok 2023 začal z hlediska počtu transplantací velmi dobře,“ říká MUDr. Martin Kuncek, ředitel sítě dialyzačních středisek B. Braun Avitum CZ/SK.

MEZI NEJLEPŠÍMI V EVROPĚ

Příčinu úspěchu českých zdravotníků vidí odborníci především v tom, že se zdokonaluje spolupráce s dárcovskými nemocnicemi, které jsou dobře motivované. Pomohla také změna zákona, která umožnila větší počet transplantací orgánů od cizinců zemřelých na českém území, transporty dárců do transplantáčnických center, a neustálé vyšetřování a zařazování nemocných do čekací listiny k transplantaci. Mezi faktory růstu počtu transplantací patří spolupráce se zdravotníky z dialyzačních středisek, kteří vhodné pacienty co nejdříve přihlašují na čekací listinu a vysvětlují pacientům výhody transplantací, také od žijících dárců. „**Potvrzuje se, že jsme před lety položili kvalitní základ dobrým transplantáčnickým zákonem. Stejnou transplantáčnickou legislativu, jakou máme my přijaly v posledních letech takové země jako Nizozemsko, Dánsko nebo Anglie. Recentní změna legislativy také umožnila odebírat větší počet orgánů cizincům zemřelým na našem území. Zatímco v roce 2021 to bylo 14 osob, v roce 2022 už 28,**“ popisuje důvody úspěchu českého zdravotnictví prof. MUDr. Ondřej Viklický, CSc., přednosta Transplantcentra IKEM. Ukazuje se, že i rok 2023 začal z hlediska transplantáčnické aktivity dobře. Zatímco v lednu 2022 bylo v Česku transplantováno celkem 22 ledvin, letos bylo pacientům již transplantováno celkem 33 orgánů.

FENOMÉN IKEM

Českým transplantáčnickým fenoménem je IKEM. Z celkových 520 ledvin jich právě tam transplantovali přesně 300. „**Většina pacientů dostala ledvinu od zemřelého dárce orgánů, ve 28 případech byl dárce příbuzný nebo blízký pacienta. Osobně vidím za velkou transplantáčnickou aktivitou především perfektní spolupráci s dárcovskými nemocnicemi, převozy dárců orgánů ze spolupracujících pracovišť přímo do IKEM, odběry orgánů od dárců po smrti oběhu ale také už zmiňované cizince. Tím, že provádíme často odběr orgánů přímo v IKEM navíc napomáháme našim kolegům z dárcovských nemocnic,**“ vypočítává profesor Ondřej Viklický.

ÚSPĚŠNÁ TRANSPLANTACE PACIENTA, KTERÝ SE DIALYZOVAL DOMA

V IKEM proběhla v říjnu 2022 i úspěšná transplantace mladého pacienta Jaroslava Mészároše, který se od ledna 2021 s pomocí své maminky dialyzoval doma. „**S ledvinami se Jaroslav léčí od dětství a byl již dvakrát transplantovaný. Po selhání druhého transplantovaného štěpu zahájil domácí hemodialýzu, což mu velmi prospělo jak zdravotně, tak psychicky,**“ říká MUDr. Markéta Kratochvilová, Ph.D., vedoucí lékařka dialyzačního střediska B. Braun Avitum

v Uherském Brodě, která má Jaroslava v péči. Metoda domácí hemodialýzy byla v Česku legislativně ukotvena a je plně hrazena ze zdravotního pojištění od roku 2015. Její princip je stejný jako na dialyzačním středisku. Jde o přístrojové mimotělní očištění krve, které si ale provádí sám pacient nebo člověk, který s ním žije v domácnosti. Na rozdíl od klasické dialýzy na středisku, která se provádí zpravidla 3x týdně 4-5 hodin, lze domácí dialýzu provádět s vyšší frekvencí, obvykle 5x týdně po dvou až třech hodinách. **„Po opakovaných transplantacích bývá čekání na vhodnou ledvinu mnohem delší, proto jsme rádi, že se mohl Jaroslav léčit v domácím prostředí. A máme o to větší radost, že se před čtyřmi měsíci dočkal úspěšné transplantace a nyní se mu daří velmi dobře,“** dodává Markéta Kratochvilová, která s IKEM i spádovým Centrem kardiiovaskulární a transplantační chirurgie v Brně velmi úzce spolupracuje.

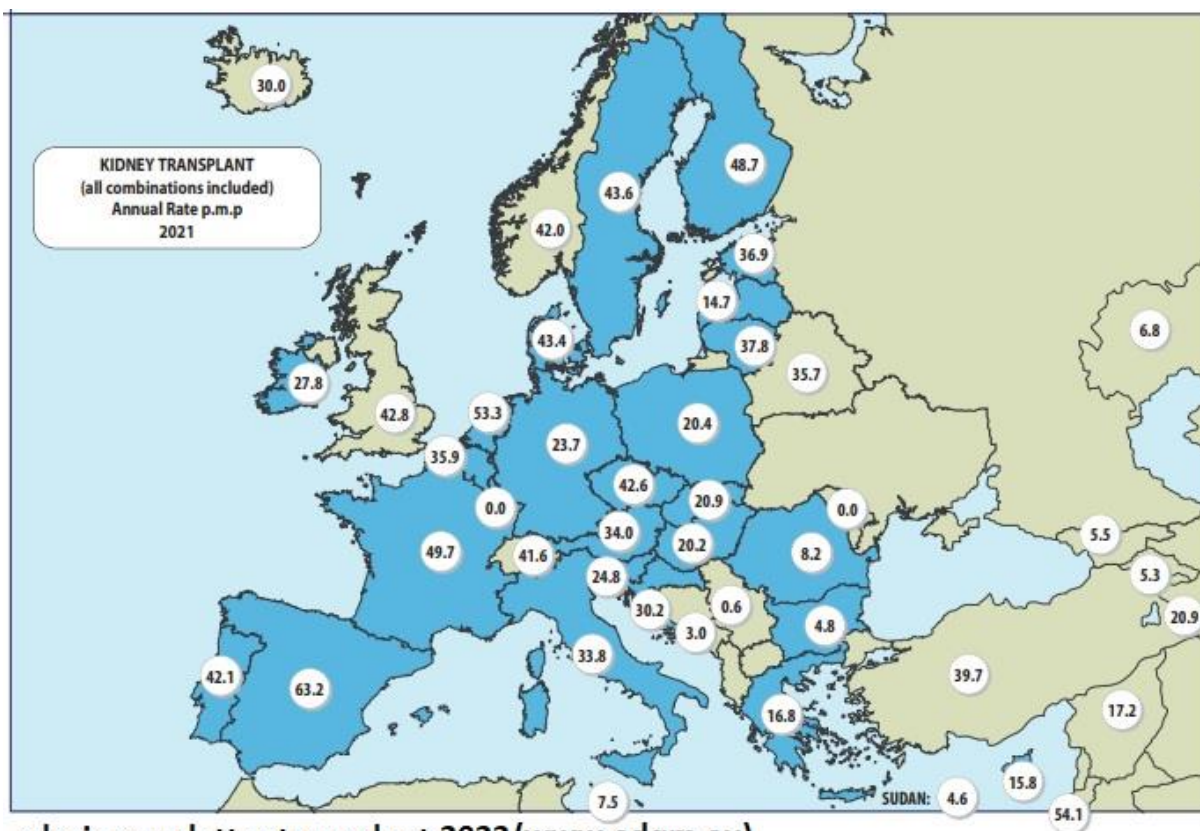
WAITING LIST A PŘÍPRAVA PACIENTŮ NA TRANSPLANTACI

K tomu, aby pacient mohl podstoupit transplantaci musí být zařazen na čekací listinu, tzv. waiting list. K tomu musí splnit celou řadu kritérií, mezi které patří mimo mnoha laboratorních i klinických vyšetření třeba i zdravé zuby. **„Stejně jako zaznamenaly rekordní rok transplantace ledvin, zaznamenala ho i naše dialyzační střediska, kde se příprava pacientů na transplantaci odehrává. Na našich 23 dialyzačních střediscích jsme v Česku k úspěšné transplantaci dovedli celkem 84 pacientů. Je to zásluha jak lékařů, tak i sester, které nezlomilo těžké covidové období, a i v něm přípravy pacientů na transplantaci pokračovali. Například v Plzni se nám podařilo dovést k transplantaci všechny pacienty na čekací listině,“** doplňuje popis důležitého článku transplantačního řetězce MUDr. Vladimír Vojanec, vedoucí nefrolog sítě dialyzačních středisek B. Braun Avitum CZ/SK. Péče o pacienty transplantací nekončí. **„Po úspěšné transplantaci pečujeme ve spolupráci s daným transplantačním centrem o pacienty i nadále. Někteří pacienti dochází pravidelně i do našich nefrologických ambulancí, což je důležité jak z hlediska jejich komplexního sledování, tak z hlediska duševní pohody pacientů, kteří i nadále chodí k lékařům, které znají,“** uzavírá Vladimír Vojanec cestu pacienta s onemocněním ledvin.

Transplantace jednotlivých orgánů 2022 dle TC		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	CELKEM
TC IKEM	transplantace srdce*	1	2	2	5	14	7	3	5	1	4	7	5	56
	transplantace jater	6	5	17	13	22	11	9	13	6	14	12	12	140
	zemřelí dárči	6	4	16	12	20	11	9	12	6	12	11	12	131
	žijící dárči	0	1	1	1	2	0	0	1	0	2	1	0	9
	transplantace slinivky břišní	2	1	1	6	8	2	2	2	1	4	1	1	31
	transplantace dělohy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	zemřelí dárči	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	žijící dárči	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	transplantace tenkého střeva	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	transplantace ledvin	14	15	19	23	50	25	26	29	16	24	37	22	300
TC BRNO	transplantace srdce	2	1	2	4	1	2	3	3	1	2	2	2	25
	transplantace jater	2	3	0	4	7	6	4	1	2	2	7	2	40
	transplantace ledvin	2	3	5	8	9	5	8	8	5	5	6	6	70
	zemřelí dárči DBD	2	2	4	5	8	4	7	8	3	5	4	6	58
TC MOTOL	zemřelí dárči DCD	0	0	0	2	1	1	1	0	2	0	2	0	9
	žijící dárči	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	transplantace plic	1	3	7	7	7	9	1	6	1	6	4	2	54
	zemřelí dárči DBD	1	3	7	6	7	9	1	6	1	6	4	2	53
TC HRADEC	zemřelí dárči DCD	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	transplantace ledvin	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	5
	zemřelí dárči DBD	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	4
	zemřelí dárči DCD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TC PLZEŇ	žijící dárči	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	transplantace ledvin	4	0	4	1	1	2	4	3	3	2	0	4	28
	zemřelí dárči DBD	4	0	4	1	1	2	4	3	3	2	0	3	27
	zemřelí dárči DCD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TC OSTRAVA	žijící dárči	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	transplantace ledvin	1	2	4	6	2	4	3	2	1	2	5	3	35
	zemřelí dárči DBD	1	1	2	4	1	2	1	2	1	2	5	2	24
	zemřelí dárči DCD	0	1	1	1	1	2	2	0	0	0	0	0	8
TC OLOMOUC	žijící dárči	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3
	transplantace ledvin	0	5	4	5	5	5	5	2	1	2	8	3	45
	zemřelí dárči DBD	0	4	3	4	5	3	3	2	1	1	7	3	36
	zemřelí dárči DCD	0	0	1	1	0	1	2	0	0	0	1	0	6
TC OLOMOUC	žijící dárči	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	3
	transplantace ledvin	1	4	3	2	3	6	3	1	2	3	5	4	37
	zemřelí dárči DBD	1	4	3	2	3	5	2	1	2	3	5	4	35
	zemřelí dárči DCD	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
TC OLOMOUC	žijící dárči	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	transplantace ledvin	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	zemřelí dárči DBD	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	zemřelí dárči DCD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* zahrnuje dětské příjemce srdce z TC Motol
06.01.23 provedena oprava vyřazení z 05.01.23

zdroj: newsletter transplant 2022 (www.edqm.eu)

Více o B. Braun

Koncern B. Braun působí na celosvětovém trhu přes 180 let a dnes patří k největším výrobcům zdravotnických produktů na světě. Hlavní sídlo je v německém Melsungenu, pobočky má v 64 zemích světa. Skupinu B. Braun CZ/SK tvoří B. Braun Medical (dodavatel zdravotnických prostředků), B. Braun Avitum (provozovatel dialyzačních středisek, odborných ambulancí a domovů pro osoby se zdravotním postižením) a Aesculap Akademie (mezinárodní vzdělávací instituce). Skupina B. Braun v České a Slovenské republice působí od roku 1993 a zaměstnává více než 900 lidí. Charitativní projekt B. Braun pro život podporuje vybrané neziskové organizace i jednotlivce. Patronem projektu je český paralympionik David Drahonínský.

Kontakt na Skupinu B. Braun CZ/SK

Lucie Kocourková | tisková mluvčí
 Mobil +420-602 167 024 | lucie.kocourkova@bbraun.com
www.bbraun.cz